

**XIII CONCURS
LITERARI**

SANT JORDI

2018

XXIII CONCURS LITERARI SANT JORDI 2018

CATEGORIA ADULT

1r premi de la categoria Adult	3
<i>D'un blau de plata</i> de Maria Dolors Portas Sesé	

CATEGORIA JUVENIL

1r premi de la categoria Juvenil A (1r cicle d'ESO)	13
<i>El vell jardí de l'àvia</i> de Ruth González Durà	

1r premi de la categoria Juvenil B (2n cicle d'ESO)	17
<i>Una nit qualsevol</i> de Mònica Vicente Montiel	

1r premi de la categoria Juvenil C (nascuts els anys 2000 i 2001)	19
<i>L'engranatge històric</i> de Cèlia Forcano Campmany	

CATEGORIA INFANTIL

1r premi de la categoria Infantil A (Cicle inicial) en l'especialitat de conte il·lustrat	23
<i>El fons del mar</i> de Dídac Ortiz Albertí	

1r premi de la categoria Infantil B (Cicle mitjà) en l'especialitat de conte il·lustrat	25
<i>Supermercat animal</i> de Pau de Arriba Miquel	

1r premi de la categoria Infantil C (Cicle superior) en l'especialitat de conte	28
<i>El cas dels dos relats</i> d'Adrià Rovira Rissech	

1r premi de la categoria Infantil C (Cicle superior) en l'especialitat de poesia	33
<i>Bruixa</i> de Jana Coll Pujol	

XXIII CONCURS LITERARI SANT JORDI 2018

CATEGORIA ADULT

El jurat de la categoria ADULT ha estat format per Joan Boer, Alfons Martín, Paquita Nicolau, Esther Ribera i Mercè Pérez.

1r premi de la categoria Adult:

Narració: *D'un blau de plata*

Autora: Maria Dolors Portas Sesé

D'UN BLAU DE PLATA

Nota de l'autor/a:

Tot i que Truman Capote va escriure "A sang freda", durant tres estius, a Palamós, el relat dels fets que s'exposen en aquest conte, pertany, completament, al món de la ficció.

De color blau... el vaig pintar, tan blau, com l'aigua que amoreix les roques, a cala Margarida. Enredat en la xarxa d'un pescador, plena d'estrelles i cavallets de mar, com les aloges. Lleuger, refinat, subtil. Així era ell. Diferent. Únic. Inabastable. D'un blau de plata. I tan eteri que semblava estar, per sobre de mi, i per sobre de tots els altres, envoltat per aquella aura lluent, que jo mai, no vaig saber escatir, en la presència de cap més home. Sí, d'un blau diví, amb el tors completament nu, i la sal del mar, enganxada a les parpelles. Així el vaig dibuixar, perquè així era com el veia. El vaig conèixer un dia de calor rabiosa, a l'estiu de 1960, a Palamós, emparat per un barnús que duia entreobert, i que mostrava un cos sense gaire magre. Caminava decidit, fent amples gambades que em van semblar màximes, perquè les seves cames curtes, ja no donaven més de sí. Altiu, tibet, discutint acaloradament, amb un altre home, en Jack Dunphy. Anava descalç, amb la sorra enganxada als peus, com una fina crosta que li havia crescut a la platja. Jo l'esperava a l'entrada del xalet que havia llogat, amb els seus animals de companyia, un canitx cec que se m'havia adormit als peus, la gata siamesa que s'estava a la meua falda, ronronejant, i el vell bulldog francès, que em llepava una de les meves mans.

- It's her. It's perfect. I love her- va dir en Truman Capote, interrompent de cop, la discussió amb la seva parella.- Do you speak english?

- Yes, I do. My mother was from London.... – vaig mormolar alçant-me de la cadira en la que l’esperava.
- Tomorrow at seven o’ clock, in my office- va pronunciar histriònicament, com si representés un paper en algun dels escenaris, dels 40 teatres professionals, de Broadway .

Així de simple, va ser començar a treballar per ell, com fer petar els dits. I, de tornada cap a casa, vaig cridar a ple pulmó, als pins, al fonoll, al bruc, “la feina és mevaaaa”. A les algues, a les roques, a l’aigua, “la feina és mevaaaa”. I vaig somriure. Aquella nit de juliol, tan serena que incitava als somnis, no aconseguia calmar el meu neguit. Em removia tota, entre els llençols, pensant que potser no compliria les expectatives que aquell home, amb el cabell tallat “à la garçon”, havia dipositat en mi, només de mirar-me. La Mercè, la dona que tenia cura del xalet, que havia llogat l’escriptor, i que m’havia recomanat, per a aquella feina de secretària, em va explicar que “el senyor” (com l’anomenava sempre, ella), era un home excèntric, poc convencional, “Jo no sóc ningú per qüestionar-li res. I tu tampoc. El Sr. Capote paga bé, més que bé, però vol discreció. Entesos?” Jo vaig assentir, perquè la meva il·lusió per treballar per ell, podia més que les paraules.

- De cares a la gent del poble, muts i a la gàbia, vegis el que vegis, sentis el que sentis, en aquesta casa, per més que et sobti, o que et trasbalsi. Sota aquest sostre conviuen dues persones que s’estimen, i no hi ha res més a dir- em va alligonar la Mercè.

“Dues persones que s’estimen”, vaig repetir estirada al meu llit, amb el clatell xop de suor, mentre sentia les campanes de l’església que tocaven, amb un plany trist. Dos homes que havien anat més enllà del que estava permès, transgredint, com mormolava la gent, les lleis de Déu i de l’home, i que gosaven viure plegats, guardant unes aparences, de les que tothom es malfiava. Muts i a la gàbia, amb mon pare, amb la meva millor amiga, quan entrava a la botiga de queviures, amb les veïnes.... Muts i a la gàbia. No m’era difícil. Ho havia fet sempre, amb la meva pròpia vida, abans que ell vingués.

“Vull ser lliure”, vaig afegir fluixet, al parenostre de cada vespre, per no destorbar la nit, en un murmuri, que es va trobar, finalment, amb la son i em va fer cloure els ulls, dolçament, sense ni tan sols intuir-ho. A l’endemà, vaig haver de córrer, per ser a lloc, a l’hora en punt, i tocar discretament la porta del seu despatx, amb els artells. Ningú no em va contestar, però a dins se’l sentia parlar, en veu alta, en una cantarella interminable, que trencava el silenci d’aquella casa d’estiueig. Al cap d’una estona “el senyor”,

em va fer entrar. “T’explicaré el que has de fer, només una vegada. Una de sola. Per tant, vull que m’escoltis bé. No m’agrada haver de repetir les coses. Només et deus a un únic manament, el de no interrompre’m mai, mentre escric. Transgredir-lo, seria un error imperdonable... bla, bla, bla, has de passar, a net, l’esborrany de la meva novel·la... Bla, bla, bla, ocuparàs la cambra que hi ha contigua al despatx... bla, bla, bla, i si se’t genera algun dubte, no me’l preguntis, espavila’t tu sola, bla, bla, bla...”, va dir-me mentre passejava, amunt i avall, del seu despatx, vestit amb un pijama de seda. La feina no em va semblar pas difícil. Els matins que treballava, ordenava les pàgines, que ell havia escrit el dia anterior. A continuació, en corregia els errors i passava a net, els primers capítols de la novel·la, que havia començat, i que encara no tenia títol. La primera versió la feia sempre a mà, en paper groc; la segona en paper blanc, i per la tercera, utilitzava la màquina d’escriure. En aquest darrer full, solia fer-hi anotacions als marges, amb una ploma, que deixava sempre, petites taques de tinta. La cambra contigua, que m’havia habilitat la Mercè, era molt acollidora, “Hi estaràs molt bé, aquí, perquè dona a nord. És la més fresca de la casa i hi podràs treballar, sense que ningú et destorbi.”

Una taula, clara, de fusta de pi; Cortines de fil a la finestra; Una cadira, amb un coixí de farbalans; Una vella màquina d’escriure, Talbos; Muntanyes de folis en blanc, disposats en petites piles; Paper carbó, d’aquell que enfosquia els dits; Els seus fulls en brut, desordenats, en un racó caòtic, de la taula; taques de tinta; I petits rams de flors fresques, margarites, roses i gessamins, que, els matins que treballava, collia la Mercè, del propi jardí de la casa, “Té, perquè t’alegrin la vista, que tanta lletra no pot ser bona, si no va acompanyada d’una mica d’alegria”, i després, se n’anava, passadís avall, arrossegant una mica les seves espadenyas gastades. Aquell era el meu món, d’estiu, i m’agradava. Dins d’aquella cambra minúscula, on abans s’hi feia la planxa, de parets emblanquinades, i que em pertanyia tota, m’hi vaig sentir feliç, per primera vegada, en molt de temps, des de la mort de la mare. Al xalet, hi anava tres cops a la setmana, dilluns, dimecres i divendres, només als matins, de 7 a 11. “El senyor es lleva a les sis en punt,- em va explicar la Mercè-. Té el costum de treballar fins al migdia, i després es dedica a fer correccions. Li agrada escriure al llit, amb un pijama de seda. Quan està nerviós, tendeix a caminar amunt i avall, dins de la seva cambra, que ell anomena despatx. I de tant en tant, quan està de mala jeia, renega.”

I sense més preàmbuls, a un quart de vuit en punt, aquell primer de juliol, vaig començar a treballar, *clic-clic-clic*, transcrivint el primer capítol , “ **Els últims que els van veure vius**”, *clic, clic, clic,*”**El poble d’ Holcomb està situat a les elevades planes de blat de l’oest de Kansas, una zona solitària que d’altres habitants anomenen “allà”...**”, clic, clic, clic... “**...Fins un matí de mitjans de novembre de 1959, pocs americans- en realitat pocs habitants de Kansas- havien sentit parlar de Holcomb. Com el corrent del riu, com 6 conductors que passaven per la carretera, com els trens grocs que baixaven pels rails de Santa Fe, el drama, els esdeveniments excepcionals mai s’havien detingut allà...**”, i mentre premia cada tecla, *clic, clic, clic*, encara no sabia, que tenia el gran privilegi d’estar davant d’un text de no ficció, un gènere literari, que va néixer de la mà d’aquell home, que n’estimava a un altre i que, de tant en tant, semblava buscar la inspiració, ben al fons, d’un got de whisky.

La meva vida fora d’aquelles quatre parets era insípida, grisa i avorrida. I sobretot trista, després de la mort de la mare. A casa, s’hi notava la seva buidor, que es conjurava amb frases, que s’anaven repetint successivament, igual que ho feien els dies de la setmana, “Cagum tot! No queda vi. Ves fins la taverna, i porta’m un parell d’ampolles, que tinc la gola seca”; “Sopes de farigola, no saps cuinar res més?; “No m’agrada gens que la facis petar amb la Mercè. Sé que malparla de mi, aquesta dona. Maleïda sigui!”; “Ahir ho vaig perdre tot a la partida, si el rebost és buit que et fiïn a la botiga“; I sempre aquella maleïda pudor de peix que ho impregnava tot, quan el pare tornava de la barca, “la senyoreta s’ha tornat fina”, em deïa, en veure’m arrufar el nas, mentre jo deixava en remull, la seva roba.

- La teva mare era guapíssima,- em va dir un dia la Mercè, mentre canviava l’aigua de les flors- Tenia cintura d’abella, la pell blanca coberta de petites pigues, i els ulls més vius que he vist mai. Tu t’hi assembles molt. Va ser la meva millor amiga. I t’estimava amb bogeria.
- Si m’hagués estimat tant , no s’hagués suïcidat -, vaig retreure-li, mirant a terra, picant amb un peu a la cadira.
- No, et puc dir perquè ho va fer. A mi, també em va sorprendre, però, encara que no els comparteixo, li respecto els motius, - va fer ella, descansant una mà, sobre la meva espatlla.
- I quins van ser, si es pot saber? Perquè a casa, el pare sempre calla, quan li ho pregunto.

La Mercè va agafar una cadira i es va asseure al meu costat, “Són assumptes delicats, aquests que s’amaguen en el si de cada família. Estàs a punt de fer 18 anys, ets tota una dona. Em penso que ja no puc retardar més, el fet d’explicar-te tot el que sé, li ho dec a ella i també a tu. El teu pare era un home

que enlluernava. La boca grossa, els ulls blaus, la pell tibada, un cos perfecte, però també tenia vicis. Era busca raons, gelós i manipulador, acostumat a jugar-se la camisa, a la taula de joc. Un dia a la llotja, va conèixer la teva mare, que va venir a Palamós, de vacances. Van tenir una relació tumultuosa, perquè ell se'n va enamorar bojament i se les havia amb tothom, que la mirés més del compte. Quan la teva mare va tornar a Anglaterra, el teu pare semblava una ànima en pena. Mai van trencar la seva relació. S'escrivien. Però la teva mare tenia clar que no volia tornar. El caràcter del teu pare la tirava enrere. M'ho va explicar, en una carta, que em va enviar, a finals de setembre. Quan al cap de quatre setmanes, la vaig veure, per Palamós, passejant del braç del teu pare, no m'ho podia creure. "Estic prenyada", em va dir a cau d'orella i em va somriure. Es van casar, a l'ermita de la Fosca, abans de Nadal. I aviat se li va notar la panxa, rodona com una pruna. Mai em va confessar que la picava. Però era evident. Massa blaus disseminats per aquella pell tan blanca. El teu pare li va prohibir gairebé tot, que es comprés roba nova, que es pintés els llavis, que parlés amb qualsevol home. Fins i tot un dia li va llençar les seves pintures i les seves teles. La teva mare tenia molt de talent. I ell també n'estava gelós. La volia subjugada, tota seva, tancada dins del seu puny, com si fos un gra de fajol. La vam haver d'enterrar, en un racó del cementiri, perquè mossèn Enric li va negar les exèquies eclesiàstiques. Sense làpida, sense cap creu, a terra, castigada també, en la seva manera de morir. Només ens va permetre portar-hi flors i plorar-la."

A mi m'agradava pintar a l'oli, me'n va ensenyar ella, ma mare, ma mare morta. Que un dia em va abandonar (no deia la seva amiga que m'estimava tant?), per enfonsar-se en el mar, entre aquelles aigües blaves, tan fondes, que no tenen memòria, i mai estan de dol.

"Tens el talent de la teva mare", m'assegurava la Mercè, "i sé que algun dia volaràs lluny d'aquí, ho diu la fina línia, que travessa la teva mà. T'allunyaràs d'ell i dels records que et fan tant de mal, i també, marxaràs de mi i d'aquestes estones que compartim plegades, i ho faràs sense recança, perquè aquest món li deu un favor molt gran, a ta mare, i d'alguna manera te l'ha de tornar a tu". *Clic, clic, clic*, com més treballava més m'agradava aquella feina que m'allunyava de la pudor de peix mort que portava el pare, arrapada a la roba, i a la pell, sempre que tornava a casa. I que el precedia inclús, els dies que no anava a mar. *Clic, clic, clic*, aquella història que transcrivia, em tenia l'ànima glaçada, i encara que feia olor de sang, no em deixava pensar en mi, ni en el suïcidi de ma mare, ni en la bravada d'alcohol del meu pare,

quan venia de la taverna. Entre aquelles quatre parets, d'un blanc brunyit, era una altra Cathy, capaç de viure diferent i de respirar sense angúnies, sentint la pau, que tot sovint em defugia, entre les parets de casa. Mossèn Enric ens va venir a veure, al pare i a mi. "Per les sotanes negres, tot és pecat", em va dir la Mercè quan li vaig comentar la visita. Aquell home de fe, volia que li expliqués què hi feia jo, al xalet que havia llogat aquell personatge esquiú, de qui tothom en parlava, i tot sovint no gaire bé. I em vaig empassar tot el que havia vist, la mà d'un home que n'agafava la d'un altre; la d'uns llavis molsuts que resseguien un clatell nu; dos cossos enfebriats per la passió que es reconeixien tendres, sota els llençols i moltes, moltes paraules d'amor, que aquell dia, que els vaig veure junts, em van torbar, perquè no sabia que es pogués estimar tant.

Res no li vaig dir, només allò que volia sentir, que era un bon home, un gran escriptor, que s'estava a Palamós amb un seu amic; que les xafarderies feien mal i ofenien; que havia vingut buscant la pau que tant necessitava per escriure la seva novel·la; que jo li passava a net el seu manuscrit; que estimava els animals; que li agradava vestir amb roba bona i aquí vaig fer un petit incís, per adornar la situació com a punt i final, "A part dels seus animals, ha vingut amb vint-i-cinc maletes. Es tracta d'un home acostumat a vestir bé". Mossèn Enric, no sé si es va creure aquell retrat, ingenu, de matisos quotidians i eixugant-se amb un mocador blanc, les gotetes de suor que li lliscaven front avall, es va acomiadar de nosaltres, amb un que Déu us acompanyi, i un, "I tu Miquel, vigila, fa massa temps que quan surts de la taverna, et costa trobar el camí de tornada a casa". Aquella taca fosca, que acostumava a empassar-se els pecats de la gent, va sortir de casa tal i com havia entrat, sense escatir la certesa que intuïa, i carrer avall, es va anar difuminant, confonent-se entre la gent, fins a desaparèixer totalment del meu camp de visió. "Ets la digna filla de ta mare", em va xixiuejar la Mercè, "que vagi a pastar fang aquesta sotana negra, que va manar que s'enterrés l'Ellen, com si fos un gos".

Al cap d'uns dies, damunt de meva taula on treballava, hi havia un sobre amb diners i una nota, escrita mà, "Estic molt content amb la teva feina, encara que no tant amb la teva roba. Fes el favor de comprar-te alguna peça que no fereixi la meva sensibilitat, ni el bon gust en general. Agraït per la teva discreció. T.C." Em vaig comprar un vestit del color intens de les cireres, unes sandàlies daurades, que em reptaven cama amunt, i un gran barret de palla que vaig desar dins del meu escàs armari. Després de sopar, el pare em va dir que sortiria a pescar el calamar i que no l'esperés desperta. Déu, quan que

m'agradaven aquelles nits de lluna plena, en les que jo m'esmunyia per anar a pintar, a la Pineda de Can Gori, sota la llum groga d'un fanal de carbur. Sortia d'amagat, tenint cura de les ombres, perquè ningú pogués dir a mon pare que m'havia vist, sola, de matinada, caminant descalça pels carrers de la vila, amb les meves pintures sota el braç. Tot sovint m'estirava sota els pins, sentint la remor del mar i la fressa de les curculles trencades, en un vaivé aquós, que em recordava la nit, que ella se'n va anar. De vegades hi pensava, en l'Ellen, i la veia corrent darrere meu, rient, mentre m'agafava per la cintura i m'enlairava, com si fos un ocell, perquè pogués tocar la Lluna. I aleshores, jo també somreia, imaginant que podia volar i que no hi havia límits, que em barressin el pas, per aconseguir els meus somnis.

De tornada a casa, vaig veure, de lluny, en Truman, "el senyor", al costat de la Roca Fosca. Era allà, a tocar de l'aigua, rebotant-se a la sorra, confonent-se amb el mar, amb la pell que se li havia tornat blava, fidel al seus instints, compromès amb els seus sentiments, cridant com un adolescent, el nom de l'home que estimava. Dos cossos solitaris, en una platja deserta, completament nus, que s'acaronaven, gaudint d'un plaer que se'm feia estrany, sense saber que els seus peus tocaven, tèbiament, el remolí que es creava, quan hi havia mar de llevant. A l'endemà vaig deixar el dibuix que li havia fet, entre les pàgines de la seva novel·la passada a net, damunt de la taula del seu despatx. Quan era a punt de marxar, encabida tota dins del meu vestit nou, vaig sentir un crit, que, en aquell moment, no vaig saber desxifrar, si era d'aprovació o de menyspreu. "Cathy, pot venir un moment, sisplau", em va demanar amb anglès. En Truman Capote, tenia el meu dibuix a les mans, "Què és això?", em va preguntar. "Sento molt que no li hagi agradat el meu regal", vaig xiuxiuejar, sense atrevir-me a mirar-lo als ulls. "És seu, vull dir, l'ha pintat vostè?", va cridar, una mica exaltat. "Sí senyor. Ho sento". "Vostè és una ximpleta. Perquè no m'havia dit que pintava així? No tinc paraules. Avui mateix aniré a parlar amb el seu pare. No pot perdre més el temps, es mereix tenir una oportunitat. Ha de deixar sortir aquest talent que l'acompanya." I em vaig posar a plorar, perquè mai ningú, m'havia escridassat com ell, per fer-me un afalac.

El meu pare el va rebre, el va escoltar, el va acompanyar, amablement, fins a la porta, li va donar les gràcies i el va acomiadar amb un, "M'ho rumiaré". Després em va mirar, es va beure mitja ampolla d'aiguardent d'una tirada, i va enfilat un reguitzell d'improperis, que no es van acabar, fins que va iniciar, com sempre, el seu discurs, enfadant-se amb mi i amb el món, "Collonades. Que sabrà aquest ianqui de pa sucat amb oli, de tu, de mi, i de tot plegat. De fora vingueren... Talent? Al nostre país, les dones

només necessiten el seu talent per dedicar-se a cuina i a la família. Tu Cathy, sense anar més lluny, un dia et casaràs i deixaràs de banda totes aquestes fantasies, que la teva mare et va ficar al cap, quan eres petita. Talent, la meva Cathy? Collonades!”

Clic, clic, clic, amb la llengua recollia les llàgrimes que em lliscaven galta avall, perquè sabia que mai podria abandonar aquella ratera, que el meu pare anomenava llar. *Clic, clic, clic*, ja no tenia els braços de ma mare, per lliurar-me d'aquella presó; *Clic, clic, clic*, només tenia les paraules d'una història sense títol, que escrivia aquell home menut, emparat per una gran ombra. *Clic, clic, clic*, **“Li havien disparat a la nuca, amb l'arma a pocs centímetres. Jeia sobre un costat, de cares a la paret, i aquesta estava coberta de sang. La roba del llit la cobria fins les espatlles. El xèrif Robinson la va destapar i vam veure que portava un barnús, el pijama, els mitjons i les sabatilles, com si en el moment del fet, no se n'hagués anat a dormir, encara. Tenia les mans lligades a l'espatlla i els turmells lligats amb una corda de les que s'utilitzen en les persianes venecianes...”**; *Clic, clic, clic*, i vaig sentir la por del que sap que la història és certa, que existeix el mal, en la forma més pura, que no té remordiments, ni culpa, ni segueix cap reglament, ni contenta cap amo. *Clic, clic, clic*, i va entrar la Mercè, “quatre membres de la família Clutter van ser assassinats, per un botí de quaranta dòlars”, li vaig dir. Ella va deixar les flors damunt la taula, i em va preguntar, “i aquest llibre seu, no explica d'on ve el mal?”.

Van haver de passar dos estius més, per saber com acabava aquella història, sense títol, que durant l'hivern em mantenia dempeus, amb l'esperança que ell tornés. En arribar el bon temps, durant tres dies a la setmana, jo deixava de ser una ombra i era algú. “Missis Cathy”,- em deia-, vostè no ho sap, però posseeix les tres “is”. Irresistible, Irreemplaçable, Imprescindible.” I jo somreia. El meu pare era tan diferent. Un home obscur, absorbit per l'alcohol, incapaç de pronunciar cap mot amable. Mai em va vetllar les nits de malsons, ni va apaivagar el neguit que sentia, després de la mort de la mare. Per mi era només un desconegut, amb qui compartia casa. El veia com una alga filamentosa que afogava els organismes que tenia més a la vora. Carregat d'aiguardent, solia repetir, “És per ella que bec, per ta mare. L'Ellen en té la culpa. Només ella”, i després callava. I precisament, era aquell silenci incòmode, el que, cada vegada, ens allunyava més i més, perquè jo intuïa que hi havia alguna cosa, que es delia per dir-me i, alhora, que maldava per amagar. Quatre ampolles vaig deixar a deure a la taverna, “el meu pare

les passarà a pagar, quan vingui de mar”. Just les que es va trobar, sobre la taula, en tornar de la feina. Quatre, se’n va haver d’empassar, perquè se li deslliurés, finalment, aquella llengua pastosa que, m’hagués agradat arrencar-li de quall, quan va acabar de parlar.

*“**Glop.** Una tempesta de llevant se la va endur, ja ho saps, t’ho he explicat mil vegades. No sé perquè m’ho tornes a preguntar. El vent i l’aigua, la van empènyer, cap al fons. **Glop.** Ara recordo que no hi havia vent, ni tempesta i que ella només havia sortit a pintar, com ho fas tu, de matinada. **Glop.** I no em miris així, que ho sé tot. **Glop.** Mentre pescava he vist el llum de carbur, a la pineda de Can Gori. **Glop.** Així era com ta mare fugia de mi. **Glop.** Igual que ho fas tu. **Glop.** Aquell vespre, no vaig anar a pescar i ens vam discutir, de males maneres, a la pineda. **Glop.** Ella em va dir que ja no podia aguantar més i que se n’anava. **Glop.** Amb tu. **Glop.** I les meves mans es van enredar al voltant del seu coll, i la van empènyer, roques avall. **Glop.** Ho entens ara, perquè no vull que tornis a pintar? **Glop.**”*

Truman Capote tenia enlestida la seva novel·la, i la Mercè havia desat la roba “del senyor”, dins les maletes. Marxava amb la novel·la sota el braç, encara sense títol, “Ja hi rumiaré mentre torno a New York”, em va dir. Aquell dia jo no hi havia d’anar, al xalet, perquè ens havíem acomiadat la tarda anterior, en una petita festa que va organitzar “per la gent que l’importava”. Després de la confessió del meu pare, el cap em bullia, mentre caminava enderiada, amb una petita maleta a la mà, encabida tota en aquell vestit vermell, les sandàlies daurades i el barret de palla, calat fins a les celles. La Mercè estava intentant encabir tot l’equipatge dins del Chevrolet amb l’ajuda d’en Jack Dunphy. Jo tremolava tota, i quan vaig veure “el senyor”, el vaig abraçar, “va ser ell, qui va matar ma mare, a sang freda”, i em va sortir tot l’oceà que no sabia que tenia, retingut dins dels meus ulls. I vam plorar plegats, mentre a la Mercè, que ho havia sentit tot, se l’emportaven els dimonis.

Hotel Plaza, Nova York. 500 convidats i la meva carta de dimissió al costat de la seva màquina d’escriure. La festa de màscares estava a punt de començar. Truman Capote m’havia ajudat a sortir de Catalunya, falsificant la signatura d’autorització del meu pare. I jo em vaig convertir en la seva mà dreta. “Només cinc-cents, ni un més. Encara que es matin per entrar en aquesta festa, que farà història. I jo... rebré tots els convidats amb un esmòquing blanc.” En Truman s’havia convertit en el déu de la banalitat, i sota la seva empara, jo, pas a pas, havia aconseguit que els meus dibuixos i pintures es fessin un lloc, a

les galeries més reputades de la *city*. Quan va arribar la carta, vaig saber que era el moment de marxar, de tallar tots els vincles, de començar de zero. Aquell vespre “el senyor”, estava radiant i fruit d’una emoció intensa , em va abraçar, “de debò que no et vols quedar, a la festa?”. Li vaig fer un petó a la galta, tendre, molt tendre, que ell no sabia que era de comiat, “Encara no t’he agrait mai, tot el que has fet per mi. Gràcies”. Però no sé si em va sentir, estava massa nerviós, anant d’un lloc a l’altre de la sala, fent d’amfitrió perfecte.

Mentre baixava les escales de l’hotel Plaza, recordava alguns fragments de la carta que m’havia enviat la Mercè, “Ja sé que no vols saber res del teu pare, però penso que això t’ho he d’explicar. Ara fa un mes que va morir, un vespre, que va sortir a pescar, el calamar. Es va afogar, davant de la pineda d’en Gori. En ocasions, la vida fa justícia. Mentre va viure, mai li vaig dir on eres, i mira que m’ho va preguntar vegades. T’he de dir també, que vaig llegir la novel·la, que va escriure “el senyor”, a Palamós. Gràcies per enviar-me’n una còpia traduïda al castellà. M’ha agradat moltíssim. No sé si recordaràs que mentre passaves a net, el seu manuscrit, et vaig fer una pregunta. Doncs, bé, després de llegir tot el tex, hi he trobat la resposta. Ara tinc la certesa que el mal, bé d’arrel “.

Aquell 28 de novembre caminava sola, entre la gent, per aquells carrers que ja no m’eren estranys, i de sobte vaig recordar el so del mar, i vaig sentir la flaira de les algues, que van acabar per esbandir aquella maleïda pudor de peix.

“A sang freda, aquest serà el títol de la meva novel·la”, em va dir, “Espero que no et sàpiga greu”. I jo vaig negar amb el cap, perquè asseguda darrere el Chevrolet, entre un munt de paquets i envoltada dels seus animals, em va semblar que ma mare m’encalçava per la cintura i m’enlairava, perquè emprengués el vol. Finalment, el món era allà , i m’esperava.

XXIII CONCURS LITERARI SANT JORDI 2018

CATEGORIA JUVENIL

El jurat de la categoria Juvenil ha estat format per Robert Montiel, Sergi Miquel, Jordi Pinsach, Mireia Malagón i Marta Ventura.

1r premi de la categoria Juvenil A (1r cicle d'ESO):

Narració: *El vell jardí de l'àvia*

Autor: Ruth González Durà

EL VELL JARDÍ DE L'ÀVIA

Aquesta és una història que només l'entendran les persones que creuen en els contes i la fantasia i que pensen que els somnis es poden fer realitat.

Era una tarda a finals d'estiu, les fulles dels arbres ja havien començat a perdre el seu color verd i començaven a vestir-se amb els colors daurats de la tardor. Les vacances d'estiu s'anaven acabant. Aviat tornariem a la ciutat i això significava tornar de nou a l'escola amb els amics. Encara que l'estiu havia estat molt divertit a casa de l'àvia, ja tenia ganes de tornar a la ciutat. Aquest any, però, també vindria amb nosaltres l'àvia, perquè ja s'estava fent gran per quedar-se sola a la gran casa tot l'hivern. No obstant això, seria divertit tenir-la amb nosaltres fent-nos els seus pastissos i galetes.

Aquella tarda, mentre mirava per la finestra cap al jardí, vaig veure una cosa brillant que es movia cap amunt i cap avall. No parava de moure's. Moguda per la curiositat, vaig sortir de la meva habitació i vaig baixar les escales cap al jardí. Sí, allà encara hi havia aquella cosa brillant com l'or. En acostar-m'hi vaig veure que era un ésser diminut amb ales. Jo volia cridar fort, però ella em va parlar i em va dir:

- Si us plau, no cridis! No t'espantis! Si ho fas, tots vindran a veure què et passa i em tancaran en un pot de vidre i voldran que tothom em vegi i s'acabarà la màgia. Et prometo que no et faré res.

Passat el primer ensurt, em vaig agenollar a terra per veure-la millor: vestia una túnica daurada i gairebé transparent. El seu cabell era llarg i ros. Les seves orelles punxegudes i els seus ulls grans i blaus com el mar. A la seva esquena tenia un bonic parell d'ales daurades que emetien llum cada vegada que es movien.

Li vaig preguntar com es deia i em va dir que el seu nom era Estela, ja que era una fada missatgera i era l'encarregada de portar les notícies a qualsevol lloc que fes falta. Tot d'una, la fada va treure alguna cosa de la seva bosseta, i va bufar amb força sobre meu. De sobte, em vaig fer tan petita com ella. L'Estela em va dir que no m'espantés, que això passaria aviat, però que abans havia d'anar amb ella al palau de

la Reina de les fades, ja que aquesta m'havia de dir una cosa molt important, i d'això podria dependre el seu futur.

Vaig acompanyar a l'Estela pel jardí veient que passava per sota de tota classe de plantes que la meva àvia hi tenia plantades. Vaig passar pel costat de les margarides i les hortènsies, que em van resultar espectaculars vistes des d'aquí i un grup de magnòlies em va cridar molt l'atenció.

Mentre caminàvem juntes pel jardí, vaig poder observar que una de les seves ales no estava completa. Li faltava la meitat d'aquesta i li vaig preguntar a l'Estela què li havia passat i per què tenia així l'ala. La fada em va explicar que l'havia perdut feia temps ja, en una missió molt semblant a aquesta, però aquesta vegada va haver d'enfrontar-se amb un gat i, en sortir fugint d'aquest, se li va trencar l'ala. Va tornar a buscar-la, però ja no la va trobar. Des d'aleshores no pot volar tan ràpid però a ella no li importava, ja que seguia complint amb el seu treball. Seguïem caminant i vam passar per un riu, que jo vaig suposar que era l'aigua que perdia la vella mànega, fins arribar al vell parterre.

El vell parterre era la part més antiga del jardí. Allà antigament hi havia una font a la paret, un gran arbre que feia ombra a l'estiu i moltes flors de molts colors. Fins i tot hi havia un petit sortidor. Abans s'hi havien celebrat moltes festes però, des de fa temps, està molt abandonat. Això m'ho ha explicat la meva mare, encara que ella mai no ho ha vist així. Diu que, quan era petita l'àvia, la seva mare, va deixar de cuidar-lo i segueix així. A més l'àvia mai ens deixa acostar-nos gaire a aquest costat del jardí. Diu que està vell i brut i que qualsevol dia hauria de arreglar-ho.

En arribar allà ens vam trobar amb una enfiladissa molt alta. Les seves branques estaven seques, la fada va apartar diverses branquetes que en realitat feien de porta i vam traspasar a l'altre costat.

Em vaig quedar sorpresa en veure el que els meus ulls estaven veient. Era realment meravellós, mai he vist una cosa així. Hi havia moltes cases diminutes penjant de les branques de l'arbre i moltes fades movent-se d'un costat a l'altre, semblava que totes tinguessin alguna cosa per fer.

Era realment preciós. L'Estela em va guiar per un camí ple de buguenvílies i campanetes que feien de fanals i al final d'aquest hi havia un fabulós palau, on vivia la reina de les fades. L'Estela em va fer entrar-hi, i em va deixar en un saló central on hi havia set fades de diferent color. Totes juntes em feien recordar els colors de l'arc de Sant Martí. La reina de les fades tenia un color molt lluminós, un color blanc i platejat alhora i, dirigint-se a mi, em va dir:

- T'he fet cridar, perquè només tu ens pots ajudar a salvar el nostre món. Hem sabut pels nostres missatgers que la teva àvia vol fer reformes al jardí. Fins i tot vol trucar a un jardiner perquè ho arregli i podi l'arbre. Com pots veure, si això es porta a terme, nosaltres les fades ens quedarem sense casa. Ja fa molts anys que vivim aquí i si tot queda destruït, nosaltres morirem.

Jo li vaig contestar:

- Majestat, no sé com puc jo ajudar-vos en això... - I ella em va dir:
- És fàcil, petita. Només has de convèncer la teva àvia perquè deixi el jardí com està i no truqui a cap jardiner, però no has dir-li que nosaltres vivim aquí perquè la màgia s'acabaria.

Tot d'una, vaig sentir un brunzit molt fort repicant a les meves orelles i me les vaig tapar amb les dues mans... era el brunzit del meu mòbil que estava enganxat a la meva orella al costat del coixí. Em vaig despertar ràpidament i vaig veure que em trobava estirada al llit, com si hagués fet una llarga migdiada. Vaig pensar en el que havia passat feia tan sols un moment i vaig creure que tot era fruit de la meva imaginació o d'un somni, ja que gairebé era l'hora de sopar.

Vaig sortir de la meva habitació pensant encara en el que havia passat i, sense adonar-me em va dirigir corrents al vell jardí. En passar per la porta, vaig ensopegar amb la meva mare i aquesta em va preguntar que a on anava amb tanta pressa. Jo li vaig dir que havia de veure alguna cosa en el vell jardí i ella va voler saber el què. Jo volia explicar-li tot el que havia viscut aquella tarda però, en realitat, ella també em diria que havia estat un somni i que no pensés més en això, però no, ella va insistir i al final li vaig explicar la història de la fada. En acabar el meu relat, ella va somriure d'una manera molt estranya i em va mirar als ulls. Després, es va treure del coll el seu penjoll preferit i em va dir:

- Mira, filla.

Va obrir la perla del penjoll i al seu interior hi havia una petita llum. Jo vaig quedar sorpresa en veure allò, doncs era el trosset d'ala que li faltava a l'Estela.

La meva mare ho va col·locar en el meu dit i em va explicar que, quan era com jo, també havia tingut un somni semblant al meu en el vell jardí. Quan ella es va despertar va trobar al terra de la seva habitació el trosset d'ala i no va saber què fer amb ell. L'hi va ensenyar a la seva mare, o sigui la meva àvia, i aquesta li va dir que el guardés, que era com un petit tresor i que algun dia potser ho podria tornar. Des d'aleshores ho havia guardat dins de la perla. Les dues ens vam mirar i vam decidir que havíem de tornar-li la part de l'ala a l'Estela i vam anar juntes cap a la part vella del jardí. Van deixar el trosset d'ala sobre el pètal d'una flor i ens en vam anar abraçades. En arribar a casa, vam poder sentir com l'àvia parlava a la sala amb el jardiner del poble. Aquesta li deia que d'aquí a uns dies hauria d'anar a la ciutat a passar l'hivern i volia deixar arreglada la part vella del jardí. Jo em vaig quedar horroritzada en sentir allò. La meva mare no sabia què fer però, la meva àvia es va posar a riure veient les nostres cares, ja que aquestes haurien de ser de pànic.

L'àvia ens va dir que feia temps que volia arreglar-lo perquè li va prometre a la seva mare i a la seva àvia, però també ens va dir que no hauríem de preocupar-nos de res, doncs elles estarien fora de perill. Ens va fer un gest de complicitat amb l'ull.

L'endemà, en despertar-me el primer que vaig fer va ser baixar al jardí per veure si tot estava igual. La meva sorpresa va ser veure que el jardiner ja estava fent la seva feina. Vaig córrer cap a allà i vaig poder

veure com aquest estava instal·lant en el vell parterre una mena d'hivernacle i vaig respirar alleujada. Vaig veure a la meva àvia observant-me des d'un balcó. En mirar cap amunt, aquesta va moure el cap com complaguda. Van anar passant els dies sense cap novetat, com si res d'això no hagués passat. Jo no havia tornat a veure a l'Estela. M'hagués agradat comprovar si tenia bé l'ala.

Era la meva última nit a la casa de l'àvia. Demà tots sortiríem per anar a la ciutat. Em vaig ficar al llit, vaig tancar els ulls i vaig imaginar que la fada entrava per la finestra i, aturant-se a les meves mans, em donava les gràcies per haver salvat la seva llar i per retornar-li el trosset de l'ala. Fins hi tot vaig creure sentir la seva veu acomiadar-se de mi, però no. Aquesta vegada tot havia estat un somni i allà no hi havia ningú.

Al matí, en recollir les meves coses de la tauleta de nit alguna cosa va caure a terra. Vaig pensar que era una arracada per què era molt petita i, en recollir-la, em vaig adonar que era una sabata de l'Estela. Aquest brillava com una perleta. La vaig sostenir sobre la meva mà i em vaig posar a riure: l'Estela va venir aquí ahir a la nit...

La vaig guardar com un tresor en una capseta de plata i encara la conservo. Potser algun dia d'estiu, no molt llunyà, amb el temps li pugui tornar.

Aquesta és la història del final d'un estiu on les fulles dels arbres començaven a perdre la seva verdor i començaven a vestir-se amb els colors daurats de la tardor.

1r premi de la categoria Juvenil B (2n cicle d'ESO):

Narració: *Una nit qualsevol*

Autor: Mònica Vicente Montiel

UNA NIT QUALSEVOL

Una tarda de dissabte, com una altra, jo estava al meu sofà estirada pensant en les meves coses i amb la música connectada al mòbil. Inesperadament, em va arribar un missatge de l'Amanda. "Mònica guapa, t'agradaria venir aquesta nit a sopar amb tots a casa meva? Digue'm alguna cosa, quan abans millor, un petó". Era el millor missatge que podria rebre aquell dia. Vaig contestar immediatament dient que sí i tot seguit preguntant què havia de portar. Esperava ansiosa per poder passar una bona estona amb les meves amigues.

Eren dos quarts de nou quan sortia tranquil·lament de casa. Vaig agafar les claus de casa i uns deu euros en monedetes i vaig anar cap a casa l'Amanda. De camí allà, ja era fosc, i només sortir de casa vaig observar que hi havia un home desconegut plantat a la vorera de davant del meu pis. Em mirava fixament, vaig sentir una sensació estranya. Sense donar-li gaire importància vaig emprendre el meu camí. Caminava ràpid, feia fred i tenia ganes d'arribar. Caminava i caminava i em sentia com observada, volia arribar ràpid. De cop i volta vaig sentir un calfred dins meu i sense pensar-m'ho gaire em vaig girar i vaig fixar la mirada en la fosca silueta que es veia al llarg del carrer. Se'm va fer un nus a la panxa, el carrer estava fosc i encara em quedaven un vint minuts fins casa l'Amanda. Vaig girar un carrer que estava força il·luminat i em vaig tornar a girar. La silueta s'havia quedat quieta, apartada de la llum de la farola cosa que feia que no se li veiés el rostre. Semblava un home de mitjana edat de un metro vuitanta. Vaig començar a caminar molt més ràpid. Al girar el següent carrer a l'esquerra em vaig creuar amb un home que em va xocar l'espatlla, fent que quasi caigués a terra. Em va venir al cap l'home de la silueta, i en qüestió de segons un altre calfred s'apoderava del meu cos. A l'arribar a casa l'Amanda, vaig entrar per la porta de davant que estava trencada i em permetia l'entrada al jardí davanter. A l'entrar, l'home estava allà, a uns metres de mi mirant-me. Encara no li veia la cara, la llum de la nit era escassa. Va sospirar i tot seguit va riure irònicament.

- Té Mònica.- va dir amb veu ronca, i tot seguit va alçar la mà.

A la seva mà hi havien les meves claus de casa. El cor m'anava a mil. Desitjava que algú estigués veient allò i m'ajudés. Sentia molta por. No sabia com actuar i em vaig quedar com paraitzada. L'home caminava lentament cap a mi i jo cada cop m'allunyava més. En qüestió de segons, em vaig despertar dins d'un cotxe. No recordava com havia arribat allà. Sentia por, angoixa i no em podia moure. Es van encendre les llums de dins del cotxe i vaig veure com l'home desconegut que estava assegut al meu cantó, treia un ganivet de la butxaca. Se'l mirà i acte seguit i sense pensar-s'ho gaire me'l clavà a l'abdomen. El dolor que vaig sentir va ser inexplicable. De cop em vaig despertar, jo era al meu sofà, amb el mòbil a la meva falda i els auriculars posats. Eren dos quarts de nou, i res del que havia passat

era real. Tot havia estat un somni. Em vaig aixecar vaig agafar les claus de casa i uns deu euros en monedetes i vaig anar cap a casa l'Amanda. Al sortir de casa vaig observar que hi havia un home desconegut plantat a la vorera de davant del meu pis. Estava vivint el meu somni? Els calfreds, l'home... va ocórrer tot com al meu somni, vaig arribar a casa l'Amanda, vaig entrar per la porta de davant, vaig tocar el timbre però just en aquell moment arribava el pare de l'Amanda i m'obrí ell la porta de casa seva. Al moment un calfred passava per tot el meu cos, tornà la sensació estranya dins meu.

- Ja soc a casa, Amanda. - em digué el pare només entrar. Se'm posà la pell de gallina al sentir la seva veu.

La mateixa veu, quasi la mateixa història. No entenia res. Tot seguit vaig veure com el pare es dirigí a la cuina i com es va treure un ganivet tacat de la butxaca i el rentà ràpidament. Espantada, vaig pujar directa cap a dalt. Em vaig asseure al llit de l'Amanda, esperant a que sortís de la dutxa. Va arribar a l'habitació i la vaig saludar. Semblava que no em sentia, em sentia invisible. La cridava i no em sentia. Vaig anar a agafar-li el braç i la traspassava, com si una força sobrenatural em permetés tal cosa. Mai més vaig poder arribar a tenir contacte amb ningú més.

Setmanes més tard van publicar al diari la meva desaparició. I en aquell moment vaig entendre que el suposat primer somni que vaig tenir va ser el meu últim dia amb vida.

1r premi de la categoria Juvenil C (nascuts els anys 2000 i 2001):

Narració: *L'engranatge històric*

Autor: Cèlia Forcano Campmany

L'ENGRANATGE HISTÒRIC

Obro els ulls estranyat i escolto detingudament la seva respiració agitada i uns silenciosos ploriqueigs. S'aixeca del llit amb desgana, provocant un sorollós cruixit, i arrossegant els peus descalços, s'asseu a la cadira de fusta de castanyer que ens va fer el senyor Pere davant la taula on l'àvia solia treballar. Tot d'una, es queda aturada com si s'hagués oblidat de què volia fer, però finalment, tot i que vacil·la, obre la llanterna del mòbil i sense gaires miraments retira tots els llibres del primer prestatge que sempre se'ns havia estat prohibit tocar. Sense acabar-m'ho de creure, distingeixo un forat fet de mala manera a la paret, i a dins, una pila de llibretes i làmines enrotllades.

Sorprès pel que acabo de veure i encara afectat per aquelles paraules que m'envaeixen la ment, m'armo de força, trec un braç de sota la manta i busco el mòbil per la tauleta de nit per consultar la hora. Són dos quarts de cinc de la matinada, fa fred, i la casa continua immersa en un silenci que imposa.

Intento enfocar el que em sembla que estic veient al fons de l'habitació amb la mirada adolorida, amb uns ulls esgotats de vessar llàgrimes gelades. M'incorporo suaument, i desorientat, decideixo mirar, a través de la finestra, aquelles muntanyes tan desconegudes per mi, aquelles que solien fer de coixí a uns orgullosos núvols de pluja fina i que encara ara refugien aquell sol dèbil d'octubre de les mirades dels més agosarats. S'acosta l'hivern i sembla que el sol no vol reconèixer que se li acaba el temps per lluir la seva majestuosa elegància.

Aleshores, encara endinsat en els meus pensaments, sento que estossega esgotada, i això em fa tornar en sí. Sembla que la mare ha trobat el que buscava, però no sembla segura del que està a punt de fer, dubta, i jo segueixo xocat.

Va amb aquell pijama de l'àvia, de color blau marí, aquell que tant li agradava, i porta els peus descalços, que només de veure-ho, em ve un calfred. Li cau per sobre les espatlles una llarga cabellera rossa despenjada per una nit que li ha donat guerra, i li ressalta una cara pàl·lida que brilla per una barreja de suor i llàgrimes. Se li marquen unes ulleres d'un cansament inimaginable i uns pòmuls punxeguts. Té un cos sec i escanyolit semblant al de l'àvia, que mai s'havia acabat de recuperar per la mala vida que havia portat.

Badallo cansat i em destapo. Salto del llit encarcarat i em sobresalto per la fredor del terra enrajolat. Em calço, i encara enfredolit, m'abrigo amb la bata de l'àvia.

Em tornen a regalimar unes llàgrimes tímides i m'acosto a la mare. Li poso les mans a les espatlles i l'abraço amb una delicadesa descomunal. Ella també m'abraça, d'aquella manera que sap fer tant bé,

amb aquelles tendres abraçades que sembla que tot ho arreglen. Noto que està bullint, que sua i que tremola exageradament. Sense intercanviar-nos ni una paraula i jo la imito tot seguit.

Retiro les cortines i veig un poble adormit, que no és el meu, que ignora el que l'envolta. No em sento a casa, tot i ser la de la meua àvia. Havia estat allà tantes vegades com dits tenia en una sola mà, i això m'entristia. Veig les meves llàgrimes gràcies al reflex de la finestra, i recordo aquell dia que vaig enganxar l'àvia plorant davant d'aquella mateixa finestra amb una tassa fumejant a la mà. Decididament, em dirigeixo a la cuina, obro el foc i preparo cafè amb una cafetera rovellada. Encenc la ràdio, que protesta vagament produint uns bronzits de desaprovació, i finalment s'apaga. Bufo indignat, però la cafetera ja rondina, empleno fins dalt dues tasses de ceràmica d'aquell líquid amarg que fumeja amenaçadorament, i amb molt de compte, per no cremar-me i no vessar cap gota de cafè, torno a l'habitació.

La mare no s'ha mogut d'on l'he deixada, no sembla més calmada, i això em segueix preocupant. Li ofereixo cafè i m'assec a la butaca de vellut de color verd maragda amb la tassa calenta entre les mans glaçades perquè no vull atabalar-la. Però no passen ni cinc segons que respira fondo i per fi es decideix a fer el que es disposava a fer feia uns minuts. Torno a sentir com somiqueja feblement, però ja més calmada. Em dóna la sensació que s'acaba de treure un pes de sobre que porta arrossegant tota la vida. Tanco els ulls i torno a capbussar-me a les profunditats dels meus records amb l'àvia, que malauradament en són molt pocs.

Sense poder-ho evitar, el primer que em passa pel cap són aquelles paraules que em van travessar agressivament els timpans, aquelles que van marcar un abans i un després a la vida de la mare, aquelles que tot i que fossin dites amb molta delicadesa, van sonar buides i extremadament fredes. "La Montserrat no ha sobreviscut". Era gran, tenia 92 anys i tot i estar sana físicament, la vida havia volgut que anés així. Era més aviat seca i escanyolida, amb el cabell blanc i voluminós i portava unes ulleres de ferro gastades. D'ulls penetrants, nas petit i orelles arrodonides. Era la valentia en persona tot i ser reservada, discreta i de morro fort. Poques vegades obria la boca, i quan ho feia, tant sols en sortia un suau fil de veu que amb prou feines jo entenia. Era destacable també la dificultat que tenia per controlar el que se li podia escapar d'entre les dents quan es molestava.

La meua mare no havia arribat a encaixar mai amb ella i mai s'havien acabat de portar bé, i és per això que no vaig tenir gaire relació amb l'àvia.

"Sempre ha sigut una dona complicada i incomprendible", em deia la mare, però en les seves paraules no hi havia hagut mai rancor perquè ella l'estimava com res en el món, perquè també tenia les seves coses bones, i sabia que sota aquella dura cuirassa hi havia un cor ferit greument. La pitjor por de la mare era que aquell cor i aquella ment no s'acabessin de curar mai i que allò fos crònic.

El que no havia acceptat mai de l'àvia era el fet que no hagués explicat pràcticament res del seu passat i de la mort del seu marit, és a dir, del pare de la mare i del meu avi, que cap de les dos havíem conegut. La mare em va confessar que l'àvia no havia superat mai el trauma que li havia provocat la guerra civil, i les pèrdues que havia causat. És per això que aquests temes eren molt delicats, eren tabú, i tot i intentar incomptables vegades saber-ne alguna cosa, ella es negava a dir res, i ningú gosava insistir-hi per por de rebre un moc, o per por que l'àvia caigués en un pou de tristesa sense poder-ne sortir. Havia tingut èpoques molt dolentes, fins al punt que va ser tractada per un psiquiatre, que en conèixer aquella ment tant complexa en la qual les paraules "oblit" i "perdó" hi feien eco, i en adonar-se que el recordar desbordaven la seva ment completament, li va dir que no podia seguir patint en silenci.

L'àvia no va tornar al psiquiatre qui sap per què. I des d'aquella visita, aquells llargs matins que es passava tancada sola a l'habitació van esdevenir diaris, i mai van arribar a saber ben bé què hi feia, perquè tenien totalment prohibit posar un peu a aquell terra enrajolat. La mare sabia de l'existència del forat, però mai va investigar què s'hi amagava per respecte a l'àvia.

Ara era morta, i aquella nit, la mare em va demanar si em feia res dormir a casa l'àvia. Jo, sense entendre gaire bé la intenció de la pregunta, vaig assentir. Va ser llavors, que la mare es va veure capaç d'enfonsar-se en aquell mar de secrets que sempre l'havia perseguit, que ja formaven part de la seva essència i perquè aquests respondrien preguntes existencials que havien repercutit en la seva vida.

Amb la mirada perduda, m'adono que el cafè ja és fred, i m'aixeco endut per la curiositat. Spiro descobrir què amaguen aquelles làmines i aquelles llibretes de cuir gastat, m'atanso a la mare, i li miro la cara, esperant un senyal d'aprovació, però la seva cara m'ho diu tot. Llegint una de les llibretes escrites amb ploma i amb una lletra immillorablement recta, acaba de conèixer una dona que no pot ser la mateixa que ella mínimament coneixia. Emocionat agafo una cadira de les de fusta de castanyer que havia fet el senyor Pere i m'hi acomodo.

Aquell dia se'm va obrir un món, se'm van obrir uns ulls que havien estat massa ingenus, i jo no havia aprofitat prou l'àvia, la seva vida era una peça fonamental per a la Història, i d'això no me'n havia adonat. Aquella no havia sigut la seva guerra, havia sigut la de tots, i és que tothom forma part d'aquest immens mecanisme que fa que tot tiri endavant i que la Història no s'aturi. Ella havia decidit amagar-se de tothom i patir amargament la dura faceta d'aquesta història, i no la culpava, el mecanisme s'havia encallat rendit, li faltava oli, força i ganes per seguir lluitant.

Vam decidir enviar a diferents associacions tot el que vam trobar d'aquella vida acabada de brotar per segona vegada. L'àvia no ens havia volgut explicar la seva història, però almenys la gent la sabia i recordarien l'avi i l'àvia com una peça més d'aquell engranatge històric, aquell que s'havia aturat per l'absència de dues d'aquelles diminutes crestes que duien el nom de Montserrat i Marcel·lí. Aquell dia, tot va tornar a rodar, aquells engranatges es van posar en marxa encara dèbils i desentrenats fent tot el possible perquè la història perdurés infinitament en les nostres vides.

L'avi, va ser un home intel·ligent i era molt bona persona. Va ser metge de categoria, i va estar al front curant els ferits republicans juntament amb el doctor Trueta, amb qui va inventar nous sistemes per curar ferides obertes i fractures. Veient que la guerra estava perduda, va fugir amb l'àvia a França, i havent creuat el coll de Lli, els van transportar al camp de refugiats d'Argelers. Allà van patir i van viure com bèsties durant 6 mesos que semblava que mai s'havien d'acabar. L'avi, va seguir dedicant-se a ajudar a sobreviure a la resta dels exiliats amb els qui vivia. Al 1941, aconseguiren tornar a Catalunya gràcies a un capellà conegut que els firma un aval, confirmant que eren gent de fiar i que es portarien bé. Dos mesos més tard, l'àvia quedava embarassada de la mare, però va ser llavors que van empresonar a l'avi en un edifici que és l'actual Salesians de Sarrià, acusant-lo de republicà i d'haver ajudat en la rebel·lió, i finalment serà afusellat. L'àvia no sabrà mai on va estar enterrat i va ser a partir d'aquí que dins del seu pit va començar a germinar un odi que va afavorir l'aparició d'una cuirassa que l'havia canviat totalment, que havia fet d'ella una dona totalment diferent.

Les làmines eren dibuixos, fets amb carbonet, de situacions que havia viscut, o de persones o objectes amb què s'havia creuat. L'àvia tenia un gran do per dibuixar, i l'havia estat amagant durant tota la seva vida. D'entre els diferents dibuixos, el que més em va sobtar va ser el d'un plat d'arròs. Evidentment no vaig entendre de què anava però de mica en mica, llegint les llibretes, vaig descobrir, que quasi s'emporten els fills dels veïns amb camions cap a França, i abans d'això se'ls va oferir un plat d'arròs que tenia gust de sabó perquè segurament no havia pogut ser esbandit a causa del mal subministrament d'aigua que patia la ciutat arran dels bombardejos. I això sembla que havia impactat a l'àvia.

Totes aquelles llibretes i totes aquelles làmines tenien vida, perquè cadascuna d'elles en protegia una petita part. I, de fet, també n'acabaven de donar a qui per nosaltres havien estat uns perfectes desconeguts.

XXIII CONCURS LITERARI SANT JORDI 2018

CATEGORIA INFANTIL

El jurat de la categoria Infantil ha estat format per Anna Hereu, Mita Casanovas, Rosa Casanovas, Dolors Duch i Olga Pascual.

1r premi de la categoria Infantil A (Cicle inicial) en l'especialitat de conte il·lustrat:

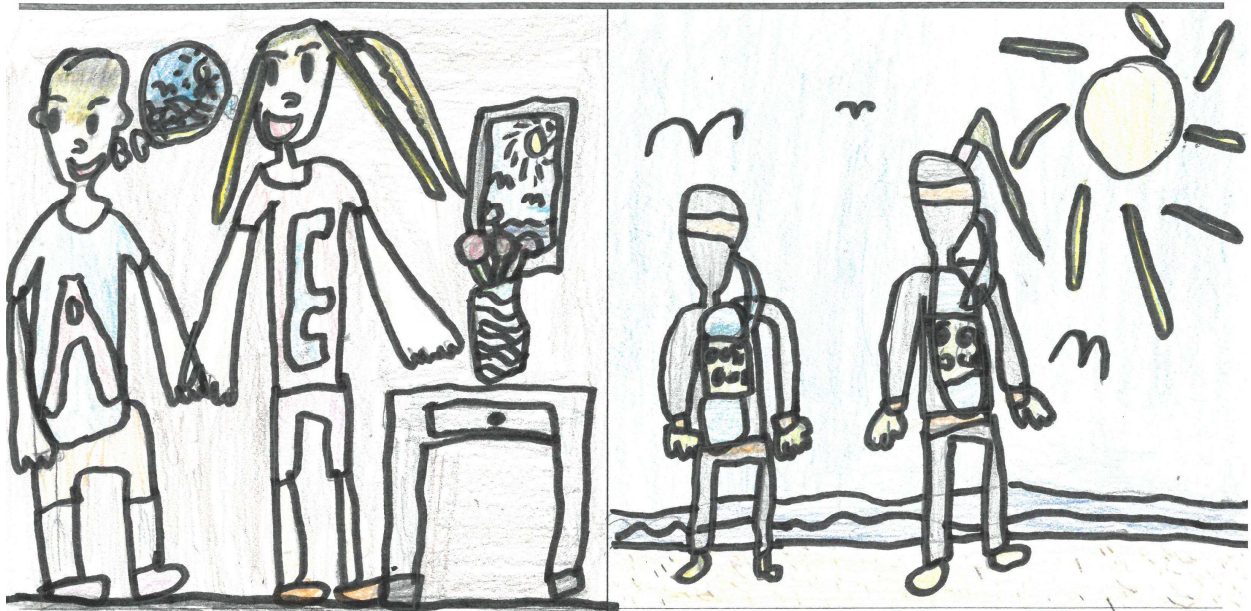
Narració: *El fons del mar*

Autora: Dídac Ortiz Albertí

EL FONTS DEL MAR

Hi havia una vegada dos amics submarinistes que volien anar al fons del mar.

Es van tirar a l'aigua i van començar a nedar.

Però quan estaven a punt d'arribar un tauró es va menjar a un dels amics.

Però sort que l'altre amic era veterinari i el va treure de la panxa del tauró.

1r premi de la categoria Infantil B (Cicle mitjà) en l'especialitat de conte il·lustrat:

Narració: *Supermercat animal*

Autora: Pau de Arriba Miquel

SUPERMERCAT ANIMAL

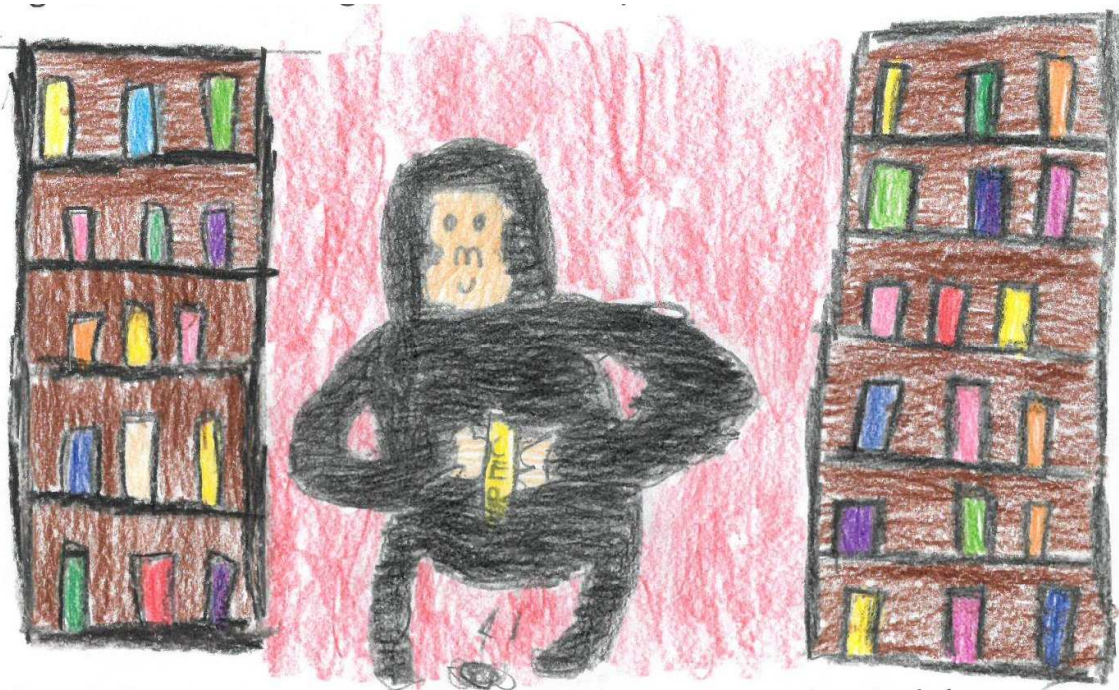
Una nit fosca de lluna plena els animals no paren de cridar. Volen sortir del zoo tant sí com no. Els goril·les donen cops als vidres, els pigots volen fer un forat i escapar-se.

Al final amb l'enrenou que hi ha hagut han deixat el zoo fet un desastre i s'escapen. Com que ells també volen viure en una casa han entrat al supermercat, ja us podeu imaginar el que ha passat.

A un goril·la, que li encanten els cereals, els va a buscar però com que té molta força quan els ha agafat els ha esclafat. El goril·la s'enfada i gairebé trenca 4 parets.

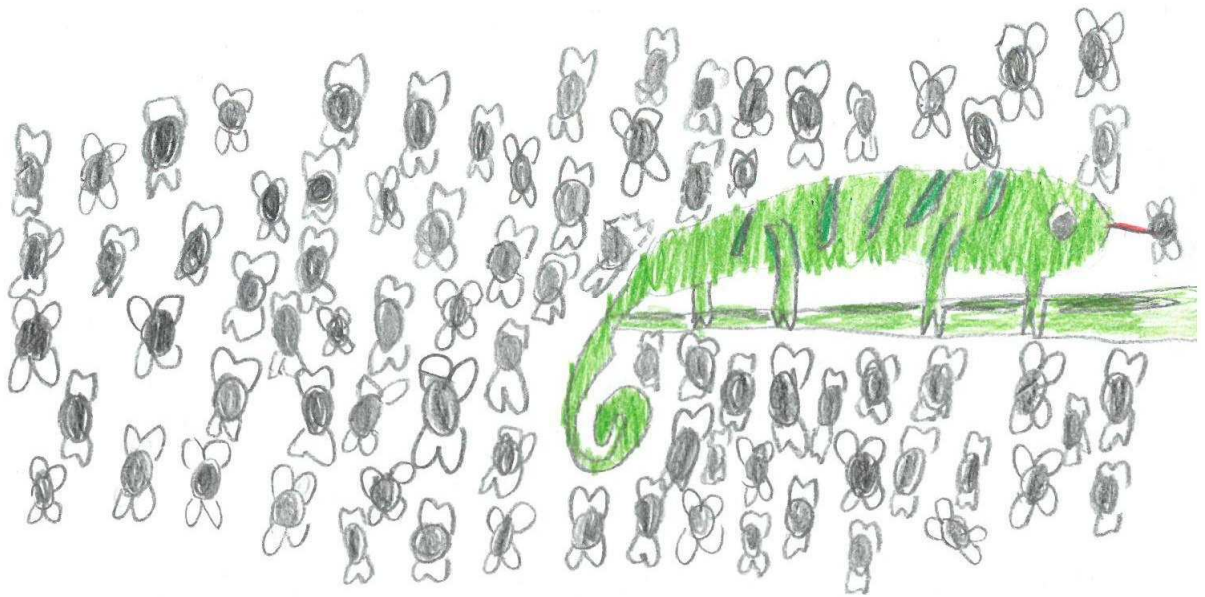

Els elefants van a beure aigua però es passen i gairebé inunden el supermercat.

Un camaleó veu que han entrat moltes mosques i es camufla. En menja tantes que les dispara com un canó i deixa la secció de perfumeria negra com el carbó.

Tots els animals veuen que es fa de dia i perquè no els tornin a atrapar tornen al seu hàbitat i es tornen a acostumar a sobreviure i caçar

1r premi de la categoria Infantil C (Cicle superior) en l'especialitat de conte:

Narració: *El cas dels dos relats*

Autor: Adrià Rovira Rissech

EL CAS DELS DOS RELATS

CATEGORIA: Infantil C

Era un dijous de primavera. El sol començava a il·luminar els carrers del petit poble de Llagostera. Feia poc que m'havia aixecat. Encara estava mig adormit i em fregava els ulls constantment per intentar centrar-me d'una vegada en al concurs possiblement més important de la meua vida. Estava concentrat, intentant trobar un final per la meua història que tants mesos de treball m'havia donat. Era un relat de més de vint pàgines que explicava el trajecte del robot que va anar a Mart amb dades reals, però com que la història havia de ser original, vaig afegir-li molts elements de fantasia que feien que la trama fos més divertida i entretinguda. Per poder escriure aquesta història, vaig haver d'informar-me molt. Vaig estar dies i dies llegint novel·les dels millors escriptors del món i fixant-me en cada paraula per poder prendre'n nota. M'anava devorant els llibres més i més ràpid fins al punt de acabar-me un llibre de cinc-centes planes amb quatre hores. Suposo que ja has intuït de que anava el concurs. Efectivament, era un concurs literari on joves aficionats a l'escriptura amb un talent inigualable competien per un sol repte, aconseguir que el seu nom aparegués en el "*Golden World Book*" (GWB) i amb això, ser reconegut un dels millors escriptors del món. Sabeu com era d'important per mi això? Era com tenir una estrella en el "Passeig de la Fama" a Hollywood!.

Com us anava dient, estava intentant trobar un desenllaç per la meua història, però no aconseguia trobar-lo. Sempre he tingut el mateix problema, el final. Mai he sabut com acabar-lo. Els meus mestres estaven desesperats. Feia redaccions increïbles, però sempre ho destrossava tot amb el final. Potser el que em faltava era imaginació, o simplement que potser en les meves històries passaven tantes coses que alhora de fer un desenllaç hi havia massa problemes per resoldre. Però és clar, si volia guanyar el concurs hauria de concentrar-me al màxim perquè el final fos perfecte. Quan no podia estar més concentrat, una veu estrident va fer que totes les meves idees que rondaven el meu cap s'esfumessin en un no res dins d'un buit infinit del qual no aconseguia sortir. Era la meua mare, tan cridanera com sempre que em deia que anés a comprar. Com no podia ser d'una altre manera li vaig dir que ara no era el moment i que ja ho faria en una altra ocasió. Però és clar, tothom sap com son les mares. Em va insistir tant, que no m'hi vaig poder negar, però al final, vaig acabar sortint de casa posant morros. Mentre caminava, estava constantment prestant atenció al meu voltant. Qualsevol cosa que passes a prop meu, podia ser una idea per finalitzar el meu conte.

Vaig passar per la majoria de llocs d'interès del meu poble però en aquelles hores del matí, ni una ànima viva rondava pels carrers. Vaig arribar al últim lloc del meu trajecte, la pastisseria. Allà treballa la nostra veïna, la senyora Rusalleda. És escriptora de novel·la negra, però ajuda a la seva mare a la botiga i fa la jornada matinal. Sempre ens saludem i ens expliquem el nostre dia a dia.

Total, que com vaig arribar li vaig explicar tot el tema de la història i ella, em va recomanar un llibre vell que havia guardat i que sempre li havia donat moltes idees. Per tant, amb va deixar les claus de casa seva i vaig anar-hi corrent intrigat per aquell llibre. Vaig estar mirant per tota la casa, i quan semblava que s'havia esfumat, el vaig veure allà, enmig d'una habitació fosca i humida plena a vessar de llibres antics i manuscrits, coberts de pols i deteriorats pel pas del temps. Em vaig acostar poc a poc al llibre i

me'l vaig estar mirar mentre anava de camí a casa. No tenia títol ni mon de l'autor. Em vaig passar la tarda llegint aquella novel·la. Quan vaig acabar, no podia tenir més clar, no sé que hagués fet si no hagués llegit aquell llibre. Ara sabia que el final del meu relat, tenia alguna petita esperança de guanyar. Vaig anar a abraçar a la senyora Ruscalleda i li vaig donar les gràcies. Tot seguit, vaig anar a entregar el meu conte i em van anunciar que el lliurament de premis seria d'aquí un mes, el nou d'agost d'aquest any. Em van retornar l'escrit i em van dir que quan fos allà, l'entregués.

El mes va passar volant. Em vaig passar la majoria de nits en vetlla. No podia dormir, i menys sabent que d'aquí res seria el concurs. Quan va arribar el dia, em vaig despertar emocionadíssim. Em vaig aixecar prop de les 5 am., em vaig dutxar, esmorzar, pentinar i sobretot em vaig estar rellegint la història un parell de vagades durant al temps sobrant. Li vaig dir a la meva mare que es llevés per portar-me al concurs, però li va fer tanta mandra que em va contestar que ja era prou grandet i que podia utilitzar l'autobús. Jo li vaig replicar que just aquell dia feien vaga i que per tant no hi havia servei, però no hi va haver-hi resposta. Cansat d'insistir, vaig marxar de casa amb la meva cartera i al final hi vaig anar-hi amb taxi. El trajecte va durar una hora aproximadament. Vam anar fins a Barcelona, on ha tocat aquest any. Quan vaig arribar estava eufòric. Veure tanta gent amb un talent tant gran i amb tanta imaginació. Vaig entrar a dintre d'aquella universitat i em vaig asseure en una cadira que estava en una habitació lateral. Estava esperant fins que ens anunciessin que ja podíem entregar el relat.

Al cap d'una estona d'espera, una persona es va asseure just al meu costat. Vaig pensar que era una gran oportunitat de fer amics nous i li vaig dir:

- Com et dius?

- Martí – em va respondre – i tu?

- Jo David. Veig que t'agrada molt portar polseres.

- Sí, les porto des de ven petit. Donen seguretat i a més les col·lecciono. A casa meva en tinc moltes més.

- Doncs si que et deuen agradar. Em pots vigilar les meves coses un moment, és que he d'anar al serveis.

- Oi tant! Ja ho pots ben dir!

Vaig marxar corrents als serveis, però estaven tots ocupats. Vaig haver d'esperar força fins que un noi amb caputxa va sortir corrents i a corre-cuita d'allà.

Després vaig tornar al meu lloc i li vaig preguntar a en Martí si havia passat res, però ell em va contestar que no. Just després ens van dir que ja podíem entregar les nostres històries. Vaig anar corrents cap allà i fins hi tot vaig ser el primer a entrar. Vaig dipositar el meu escrit en una urna de color taronja fluorescent i vaig marxar, intentant esquivar la multitud. La sort ja estava posada i no podia fer marxa enrere. Si us dic la veritat estava basant orgullós del meu relat. No em podia queixar he tingut el suport de molta gent que m'ha ajudat i m'ha donat un cop de mà. Vaig estar esperant un deu minuts i de cop va sonar en el megàfon una cosa inexplicable:

- En Robert Ferrer i en David Rovira, que es presentin a secretària, si us plau.

Primer vaig pensar que havia guanyat el premi juntament amb el Robert Ferrer, però després em vaig adonar de que era impossible. La gala de premis era a les dotze en punt i tant sols eren dos quarts de dotze.

Vaig anar-hi i em vaig trobar amb el individu que havia marxat tant precipitadament dels serveis. Estava dret, impassible i no deia absolutament res. Al cap d'uns moments de tensió, va arribar el que semblava l'organitzador de tot aquest concurs. Va començar a parlar:

- Hem estat revisant tots els textos entregats i ens ha passat una cosa que mai haguéssim imaginat que passés. Els vostres relat són completament idèntics. Algú ha copiat a algú. Si el culpable no apareix d'aquí a trenta minuts, desclassificarem els dos relats, independentment de si és el veritable o no.

I tot seguit el senyor marxà a pas de gegant de la sala. No m'ho podia creure. Ell havia copiat el meu relat, però com? A més, en Martí m'estava vigilant el relat.... Ara mateix només em rondava una idea al cap. Em vaig en recordar de que en Martí portava un portàtil però no hagués tingut temps de copiar tot allò. A més que si ho hagués fet s'hagués arriscat massa. Vaig passar pel davant de la llista d'inscrits i vaig veure una cosa que em va impactar molt, en el paper posava << - Robert Ferrer, i a baix Martí Ferrer >>. Per tant eren germans! Però si els dos han treballat junts, com ho han fet? Mil preguntes em rondaven al cap i cap semblava viable. Vaig estar passant per tots els passadissos, res de res, el temps se m'esgotava i havia d'actuar ràpid. En un dels costats que hi havia al passadís de la planta 2, vaig trobar la primera peça del puzle. Allà enmig d'aquell passadís fosc i discret, hi havia una sala on hi havia l'aparell més essencial d'aquest cas, una fotocopiadora. Havia fet un gran avenç en la investigació, però encara trobo que és precipitat i no tinc proves. De cop, una idea em va venir al cap. Vaig anar corrent als serveis i allà ho vaig confirmar. Amb aquest petit truc es podien assegurar de no córrer cap perill, però encara no tinc ni una sola prova que ho confirmi.

Vaig tornar cap a la fotocopiadora, per si trobava alguna cosa, però res de res. Quan creia que tot estava perdut, vaig ensopegar amb un objecte rodo al qual vaig saber distingir al instant. Era una polsera groga on hi havia un missatge escrit en ella.

<< ROBERT FERRER >> Un moment! No em va dir en Martí que sempre portava moltes polseres, vaig pensar. Ara sí que sí. Per fi he resolt aquest cas!!!

Vaig anar corrents fins a secretaria i vaig dir que cridessin a en Robert i en Martí Ferrer. Al cap d'uns minuts van venir i en Martí em va dir, com si no hagués passar res:

- Hola David. Què hi fas tu aquí? He sentit la notícia. Quina pena!

En Robert no obria boca. Jo vaig replicar a en Martí.

- Com que quina pena? A tu si que t'hauria de caure la cara de vergonya.

I ara et diré perquè! – Així que vaig començar a explicar tota la trama d'aquest cas i així posar-hi punt i final.-Tot va començar quan vaig anar al serveis. Li vaig dir a en Martí que em vigilés el meu escrit, però va fer tot el contrari. Quan me'n vaig anar, va anar corrents fins a la sala on hi havia la fotocopiadora i allà m'ho vas copiar. Només va portar el portàtil per confondre encara més. Però és clar, aquesta acció hagués estat massa arriscada, ja que hagués pogut tornar molt ràpid del serveis i l'hagués pogut enxampar. Per això, en Robert per la seva contra, va anar tancant totes les portes dels serveis perquè semblessin ocupades. Es va anar colant per els petits espais buits que hi ha en la part baixa dels serveis i les va anar tancant des de dins. Només li calia esperar una minuts per assegurar-se'n, marxar corrents per anar a agafar l'escrit fotocopiats i ja ho tindrien enllestit. O no és així?

- Però que dius!? Si no tens proves i a més en Robert i jo no som germans. És simplement coincidència.
- Doncs si és tanta coincidència, per què em vaig trobar una polsera a la sala de la fotocopiadora amb el nom de "ROBERT FERRER" ? Em vas dir que t'agradaven molt les polseres.

De cop, es van tornar muts i van començar a empal·lidir S'havien quedat sense arguments, Ja no hi havia excuses que valguessin. Sense que m'ho esperés, en Robert va començar a parlar.

- Simplement, volíem que els nostres pares em donessin una oportunitat. En Martí i tota la nostra família són grans escriptors. Jo no sóc més que un nen normal que no té prou imaginació per escriure històries. Volia que es sentissin orgullosos de mi. Però no he estat a la teva altura. Demano perdó.

- Tu no has de ser com el altres. Sigues tu mateix i la vida ja et recompensarà.

- Gràcies.

I així va ser que vaig resoldre el meu primer cas. Que si vaig guanyar el concurs? Jo, ja havia guanyat una cosa més important que un premi, havia guanyat dos amics.

1r premi de la categoria Infantil C (Cicle superior) en l'especialitat de poesia:

Poesia: *Bruixa*

Autora: Jana Coll Pujol

BRUIXA

No va gens pentinada
i de la roba no cal carlar!
Amb la faldilla estripada
i una fregona per volar.

Al nas té una berruga
i un barret punxegut,
de mascota té una eruga
i un riure molt agut.

Les mans ben arrugades
amb ulleres a la cara,
riu ben poques vegades
li no saps mai on para.

Les ungles del peu trencades,
viu en una casa abandonada.
té una gat que fa pintades
i es baralla amb una fada.

Per esmorzar menja rates,
per dinar tres aranyes,
per berenar tres patates
i per sopar lleganyes.